

הלכות הדרף היומי

מסכת נויר

תוכן

- א. מת שנקבר ערום בארון של שיש או על גבי רצפה של אבנים זהו מת שיש לו רקב נקבר בכסותו בארון של עץ או על גבי רצפה של לבנים זהו מת שאין לו רקב 1
- ב. אין רקב אלא הבא מן הבשר ומן הגידים ומן העצמות..... 2
- ג. שני מתים שקברן זה עם זה נעשו גלגלין זה לזה ... רקב הבא מב' מתים טמא ... שקברו זה בפני עצמו וזה בפני עצמו והרקיבו ועמדו על מלא תרווד רקב..... 2
- ד. גזו שערו וקברו עמו נעשה לו גלגלין ... רקב הבא מן העקב ... עובר במעי אשה 2
- ה. כל שבמת טמא חוץ מן השינים והשער והצפורן ובשעת חיבורן כולן טמאין בעי חזקיה שערו העומד לגלח צפורן העומד ליגזז מאי..... 3
- ו. שכבת זרע במעי אשה ... פירשה ... עורו ... כיחו וניעו..... 3
- ז. מת שטחנו אין לו רקב ... טחנו וחזר והרקיב ... תיקו..... 3
- ח. מת שחסר אין לו רקב ולא תפוסה ולא שכונת קברות..... 4

דף נא.

א. מת שנקבר ערום בארון של שיש או על גבי רצפה של אבנים זהו מת שיש לו רקב נקבר בכסותו בארון של עץ או על גבי רצפה של לבנים זהו מת שאין לו רקב

אין רקב¹ המת מטמא עד שיקבר ערום בארון של שיש או של זכוכית וכיוצא בהן ויהיה כלו שלם, חסר ממנו אבר², או שנקבר בכסותו או בארון של עץ או בשל מתכת³ אין רקבו טמא מפני שרקב הכסות או רקב העץ או חלודת המתכת תתערב ברקב גוייתו⁴.

¹ רמב"ם הלכות נזירות פרק ז הלכה ג והלכות טומאת מת פרק ג הלכה ד
² עיין צפנת פענח שהביא שבירושלמי כאן מבואר דהא דחסר אין עליו תורת רקב דוקא שיחסר כדי שינטל מן החי וימות ע"ש מה שפלפל בדבר.
³ אף דבמתכת אין שייך רקבון מ"מ דרכו להעלות הלודה ויתערב עם המת. מעשה רקת נזירות שם
⁴ ואנו אין לנו הלכה למשה מסיני שיהא רקב מטמא אלא רקב הבא מן המת עצמו בלא תערובת וכן אם נקבר בארון של עץ ואפילו ערום או ע"ג רצפה של לבנים הואיל והארון של עץ והתבן של לבנים עשויים לירקב נעשים לו תערובת ואין לו תורת רקב. כסף משנה נזירות שם.

הלכות הדרף היומי

מסכת נויר

ורקב המטמא שנתערב בו עפר כל שהוא הרי הוא בטומאתו, ולא אמרו רקב אלא למת בלבד להוציא הרוג שהרי חסר דמו.

י"א⁵ שמת שנקבר שלם אפילו נרקב אבר אחד ממנו יש עליו דין רקב אולם דעת רוב רבותינו שאינו רקב אלא אם נרקב כל המת כולו אבל אבר אחד אפילו הוא שלם אין בו רקב.

ב. אין רקב אלא הבא מן הבשר ומן הגידים ומן העצמות

י"א שרקב עצמות לחוד הרי הרי הוא רקב⁶, רקב בשר אינו רקב⁷. וי"א⁸ שאין רקב אלא אם הוא מבשר גידים ועצמות.

ג. שני מתים שקברן זה עם זה נעשו גלגלין זה לזה ... רקב

הבא מב' מתים טמא ... שקברו זה בפני עצמו וזה בפני

עצמו והרקיבו ועמדו על מלא תרווד רקב

קברו שני מתים כאחד⁹, אין בהם טומאת רקב, אבל אם נקבר כל אחד בפני עצמו והתערבו לאחר מכן, ויש שיעור משניהם הרי זה רקב.

ד. גזז שערזו וקברו עמו נעשה לו גלגלין ... רקב הבא מן

העקב ... עובר במעי אשה

מת¹⁰ שגזזו שערזו או צפרניו וקברו עמו, או אשה עוברת שמתה ונקברה ועוברת במעיה, אין הרקב שלהם מטמא¹¹.

⁵ תוס' כן במאירי

⁶ ועיין או"ש נזירות שם שהרמב"ם ס"ל דבגמ' נדה מוכח דרקב עצמות לחוד הוי רקב.

⁷ ירו' נזיר פ"ז ה"ב אין רקב לבשר יש רקב לעצמות. קרית מלך טומאת מת פרק ג הלכה טו.

⁸ והרמב"ם לא הביא זה משום דכיון דכתב דבעינן שיקבר ערום ממילא דהוה כן. ערוך השולחן העתיד הלכות טומאת מת סימן ה סעיף ז

⁹ רמב"ם הלכות נזירות פרק ז הלכה ד, הלכות טומאת מת פרק ג הלכה ה

¹⁰ שם ושם הלכה ה

¹¹ איכא בעיא בגמ' גבי רקב הבא מן העקב מהו. וסליקו בתיקו ולא ידעתי למה לא הזכירם רבינו ז"ל שהם ספק טומאה כמ"ש בשאר הבעיות. ואפשר דס"ל דכל הני בעיי ליתנהו ובודאי דהוי רקב. לח"מ נזירות שם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת נויר

ה. כל שבמת טמא חוץ מן השינים והשער והצפורן ובשעת חיבורן כולן טמאין בעי חזקיה שיערו העומד לגלח צפורן העומד ליגזז מאי

כל שבמת¹² טמא חוץ מן השינים והשער והצפורן הואיל וגזען מחליף, ובשעת חבורן הכל טמא כיצד המת בחוץ ושערו בתוך הבית נטמא כל אשר בבית, וכן הנוגע בשערו או בשיניו או בצפרניו כשהן מחוברין נטמא.

שערו העומד להגזז וצפרניו העומדים להנטל הואיל והן עומדין להנטל יש בהן ספק לפיכך הנוגע בהן הרי הוא ספק טמא.

דף נא:

ו. שכבת זרע במעי אשה ... פירשה ... עורו ... כיחו וניעו

י"א¹³ שאף שכבת זרע שבמעי אשה שמתה, וכן תוכן המעיים של המת ורוקן וליחת הפה והאף טמאים. וי"א¹⁴ שאינם אלא טמאים מספק. וי"א¹⁵ שאינם טמאים.

ז. מת שטחנו אין לו רקב ... טחנו וחזר והרקיב ... תיקו

טחן המת¹⁶ עד שנעשה רקב אינו מטמא עד שירקיב מאליו, טחן את המת טחנו כולו והניחו עד שירקיב או שהרקיב מקצתו כשהוא חי ומת והרקיב כולו הרי זה ספק ואם נטמא למלוא הפנים מרקב זה הרי זה ספק טמא.

¹² רמב"ם הלכות טומאת מת פרק ג הלכה יג

¹³ ולא ידעתי למה לא הזכירם רבינו ז"ל שהם ספק טומאה כמ"ש בשאר הבעיות. ואפשר דס"ל דכל הגי בעיי ליתנהו ובודאי דהוי רקב מדאמר ליה רב שמואל בר אחא לרב פפא ואי ס"ד כל הגי דקאמר הוי גלגלין רקב דמטמא היכי משכחת לה ואף על גב דשני ליה רב פפא שנויא דחיקא הוא ולכך לפי האמת לא הוי כל הגי גלגלין ולכך לא הזכירם רבינו ז"ל. לחם משנה הלכות נזירות פרק ז הלכה ד

¹⁴ רדב"ז הלכות נזירות פרק ז הלכה ד וי"ל דמילתא דלא שכיחא היא ומהאי טעמא השמיט כל הנך בעיי דשכבת זרע במעי אשה מהו פירשה מהו עורו מהו כיחו וניעו מהו לקוטי הלכות

¹⁶ רמב"ם הלכות נזירות פרק ז הלכה ד, טומאת מת פרק ג הלכה ו ז

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת נזיר

ח. מת שחסר אין לו רקב ולא תפוסה ולא שכונת קברות

וכשם שאין רקב המת מטמא עד שיהיה כלו שלם, חסר ממנו אבר שאם ינטל מן החי ימות או שנקבר בכסותו או בארון של עץ או בשל מתכת אין לו רקב¹⁷, כך גם¹⁸ אין לו תפוסה¹⁹ ולא שכונת קברות²⁰.

¹⁷ אף דלענין מגע ומשא ואהל הרי הוא כמת שלם ולא גרע משדרה ונגלגלת שכתב רבינו פ"ב הל' ח' כבר כתבו התוס' ז"ל דהלכה למשה מסיני גמירי לה הכי עיין עליהם, מעשה רקח הלכות טומאת מת פרק ט הלכה ה

¹⁸ רמב"ם הלכות טומאת מת פרק ט הלכה ה

¹⁹ שהוא מי שהיה חופר בשדה ומצא מתים רבים בנומא אחת זה על גב זה או זה בצד זה או שמצא הרונים או שמצא מת יושב או ראשו בין ברכיו אינו חושש שמא מקום זה בית הקברות היה אלא נוטל המת שמצא ונוטל כל העפר התיחוח שתחתיו וחופר בבתולת קרקע שלש אצבעות ומוציא הכל ושאר השדה בחזקת טהרה כשהיתה קודם שימצא, ועפר זה עם שלש אצבעות שחופר הוא הנקרא תבוסת המת.

²⁰ שמצא יותר משלושה מתים במקום אחד. שם הלכה ג.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>